

DERINIMO PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKĖJIMŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1370 2, 15, 64, 71, 72, 73 IR 75 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 28¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSINIO TVARUMO ĮSTATYMO NR. XI-393 26¹, 26³, 116, 117, 118 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Suinteresuotos institucijos ir asmenys	Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2023-11-14 Nr. 23-15453	1.3. Įvertintina, ar MĮ projekto 3 straipsnyje dėstomo MĮ 28 ¹ straipsnio 2 dalies 3 punktas neturėtų būti papildytas pagal analogiją su MĮ 64 straipsnio 2 dalies 4 punktu papildomai nurodant „ir vartojamos paslaugų, įtrauktų į mažoms ir labai mažoms įmonėms aktualių mokėjimo paslaugų sąrašą, standartizuotos sąvokos“.	Neatsižvelgti 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis (toliau – Direktyva 2014/92/ES) numato, kad tam tikros sąvokos yra standartizuotos, siekiant sudaryti galimybę vartotojams aiškiai ir vienodai visoje Europos Sąjungoje (toliau – ES) suprasti būtiniausias mokėjimo paslaugas. Šio sąvokos buvo suderintos ES mastu, todėl bet koks sąvokų keitimas ar praplėtimas neturėtų būti atliekamas.
	1.4. MĮ projekto 3 straipsnyje dėstomoje MĮ 28 ¹ straipsnio 3 dalyje siūloma nustatyti privalomą reikalavimą mokėjimo paslaugų teikėjams teikti priežiūros institucijai informaciją apie savo teikiamų mokėjimo paslaugų įkainius, tačiau nėra numatomos jokios pasekmės, jeigu mokėjimo paslaugų teikėjas nevykdys šio reikalavimo. Siūlytina įvertinti poreikį tikslinti šią nuostatą arba atitinkamai pildyti projektą aiškinamąjį raštą. Be to, atsižvelgiant į tai, kad MĮ projekto 3 straipsniu MĮ papildančiame 28 ¹ straipsnyje nurodoma lyginamoji interneto svetainė, <i>skirta mažoms ir labai mažoms įmonėms</i> , manytina, kad turėtų būti tikslinama MĮ 28 ¹ straipsnio 3 dalis, nurodant, kad mokėjimo paslaugų teikėjai priežiūros institucija turi pateikti ne bendrą informaciją apie savo teikiamų paslaugų įkainius, o tik informaciją apie teikiamų mokėjimo paslaugų įkainius, <i>skirtus mažoms ir labai mažoms įmonėms</i> .	Iš dalies atsižvelgta. Dėl atsakomybės. Priežiūros institucija vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo (toliau – MĮ) 76 str. 2 d. prižiūri kaip yra laikomasi MĮ nuostatų įgyvendinimo. Jei mokėjimo paslaugų teikėjas (toliau – MPT) netinkamai vykdytų MĮ reikalavimus, Lietuvos bankas turėtų teisę taikyti X skyriaus nuostatas ir taikyti atitinkamas poveikio priemones, taip užtikrinant MPT atsakomybę už tinkamą reikalavimų laikymąsi.
	1.5. MĮ projekto 4 straipsnyje dėstomame MĮ 64 straipsnio 2 dalies 7 punkte vietoje anksčiau galiojusios nuostatos, kuria buvo	Neatsižvelgti

<p>nustatytas įpareigojimas nustatyti pranešimo dėl neteisingos informacijos apie paskelbtą komisinių atlyginimą procedūrą ir kuria buvo perkeltos analogiškos Direktyvos 2014/92/ES^[1] 7 straipsnio 3 dalies g punkto nuostatos, siūloma suteikti galimybę mokėjimo paslaugų teikėjams pranešti apie neteisingai paskelbtą informaciją. Atsižvelgiant į tai, kad šia nuostata nėra nustatomas įpareigojimas nustatyti <i>veiksmingą</i> pranešimo dėl neteisingos informacijos apie paskelbtą komisinių atlyginimą <i>procedūrą</i>, kaip to reikalauja Direktyva 2014/92/ES, kyla abejonių, ar tokia nuostata bus tinkamai perkelta Direktyvos 2014/92/ES 7 straipsnio 3 dalies g punkto nuostata.</p>	<p>Manytina, kad siūlomas pakeitimas neturės įtakos veiksmingam pranešimo apie neteisingą informaciją pateikimui. Lietuvos bankas privalės užtikrinti, kad MPT urėtų teisę kreiptis ir informuoti apie netinkamą informaciją, Lietuvos bankas taip pat yra suinteresuotas teikti tik tikslią ir neklaidinančią informaciją savo interneto svetainėje, todėl tinkamas ir veiksmingas informavimas bus užtikrintas.</p>
<p>1.7. Direktyvos 2014/92/ES 17 straipsnio 4 dalis nustato, kad operacijų, susijusių su Direktyvos 2014/92/ES 17 straipsnio 1 dalyje nurodytomis paslaugomis, skaičius turi būti neribotas, įskaitant paslaugas, kuriomis sudaromos sąlygos atlikti visas operacijas, reikalingas mokėjimo sąskaitai atidaryti, tvarkyti ir uždaryti. MĮ projekto 6 straipsniu dėstomas MĮ 72 straipsnio 5 dalies 2 punktas neapima paslaugų, kuriomis sudaromos sąlygos atlikti visas operacijas, reikalingas mokėjimo sąskaitai atidaryti, tvarkyti ir uždaryti, todėl kyla abejonių, ar tinkamai bus perkelta Direktyvos 2014/92/ES 17 straipsnio 4 dalis, nes MĮ 72 straipsnio 5 dalies 1 punktas, kuris sudaro galimybę naudotis bent viena mokėjimo sąskaita, yra gana abstraktus ir nenurodo, ar susijusių operacijų skaičius bus neribotas.</p>	<p>Neatsižvelgti</p> <p>MĮ nuostatos nustato, kad priežiūros institucija turi nustatyti detalų paslaugų, už kurias įstaiga gali imti ne didesnę nei šio įstatymo 73 straipsnyje nustatytą komisinių atlyginimą, sąrašą, užtikrindama, kad būtų tenkinamos visos MĮ nustatytos sąlygos, t. y. Lietuvos bankas privalo priimti Lietuvos banko valdybos nutarimą, kuriuo visos paslaugos, atsižvelgiant į MĮ nuostatas, bei Direktyva 2014/92/ES tikslus, privalės būti detalizuotos, todėl atitinkamai ši nuostata bus tinkamai detalizuota.</p>
<p>1.10. Projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad vienas iš siūlomų pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugų sąrašo pakeitimų yra siūlymas, be kita ko, nustatyti, jog mokėjimo operacijų (grynųjų pinigų įmokėjimas į sąskaitą, gaunamų mokėjimų įskaitymas į sąskaitą, mokėjimai kortele arba kita mokėjimo priemone), kurios vykdomos už pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugos komisinių atlyginimą, vertė turi būti neribojama. Tačiau MĮ projekto 6 straipsnyje dėstomo MĮ 72 straipsnio 5 dalies 3 punkte be nuorodų į šias aukščiau išvardintas mokėjimo operacijas, yra teikiama nuoroda ir į MĮ 72 straipsnio 1 dalies 6, 7 ir 8 punktuose nurodytas mokėjimo operacijas, kurių vertė, kai jos vykdomos už pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugos komisinių atlyginimą, taip pat turi būti neribojama. Siūlytina įvertinti poreikį tikslinti šias nuostatas arba</p>	<p>Neatsižvelgti</p> <p>Aiškinamajame rašte vartojamas terminas mokėjimo operacijos ir toliau skliaustuose yra pateikiami pavyzdžiai. Pastebėtina, kad terminas mokėjimo operacija, vadovaujantis MĮ 2 str. 26 d. yra mokėtojo, mokėtojo vardu arba gavėjo inicijuotas lėšų įmokėjimas, pervedimas arba išėmimas neatsižvelgiant į mokėtojo ir gavėjo pareigas, kuriomis grindžiama operacija, t. y. apimantis ir MĮ 72 straipsnio 1 dalies 6, 7 ir 8 punktuose nurodytas mokėjimo operacijas.</p>

<p>projektų aiškinamajame rašte pateikti minėto siūlymo aiškų pagrindimą.</p> <p>1.12. MĮ projekto 7 straipsnyje dėstomame MĮ 73 straipsnyje reglamentuojamas pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugos maksimalus komisinio atlyginimo apskaičiavimas. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte numatoma 0,119 procento minimaliosios mėnesinės algos (MMA) riba. Nors projektų aiškinamajame rašte pateikiama informacija, kad MMA pasirenkama kaip nacionalinį pajamų dydį atspindintis rodiklis, vis dėlto nėra aiškiai pagrindžiama, kodėl siūloma būtent 0,119 procento riba. Siūlytina papildyti projektų aiškinamąjį raštą šiuo aspektu arba apsvarstyti galimybę nenurodyti įstatyme konkrečios ribos, susietos su MMA, o suteikti įgaliojimus priežiūros institucijai ją nustatyti, atsižvelgiant į mokėjimo rinkos pokyčius, kas 3 metus (taip pat, kaip nurodyta MĮ 72 straipsnio 6 dalyje).</p> <p>Taip pat kyla abejonių, ar siūlomą MĮ 73 straipsnio 1 dalies 2 punktu yra tinkamai atsižvelgiama į Direktyvos 2014/92/ES 18 straipsnio 3 dalies b punktą, kuris nustato, kad nustatant komisinį atlyginimą turi būti atsižvelgiama į <i>vidutinius</i> kredito įstaigų mokesčius, imamus už teikiamas su mokėjimo sąskaitoms susijusias paslaugas. MĮ 73 straipsnio 1 dalies 2 punkte yra vertinami tik maksimalūs komisiniai atlyginimai, o apie vertinamus vidutinius kredito įstaigų taikomus paslaugų mokesčius nėra užsimenama.</p>	<p>Neatsižvelgti.</p> <p><u>Dėl 0,119 proc. (pasikeitus kalendoriniams metams ir patikslinus į 0,108 proc.) minimalios mėnesinės algos (toliau – MMA) dydžio</u></p> <p>Kaip ir nurodyta aiškinamajame rašte, nustatant pradinį maksimalų pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugos įkainį, atsižvelgiama į rinkoje esančius pigiausių mokėjimo paslaugų krepšelius. 3 pigiausi kainuoja 1-1,10 Eur/mėn. Atsižvelgiant į tai, siekiama, kad pirmą kartą įkainis būtų nustatomas lygus 1 Eur, pagal tai ir nustatomas 0,108 proc. MMA dydis. Šis proc. dydis nustatytas atsižvelgiant į 2024 m. galiojantį MMA.</p> <p>Direktyvoje 2014/92/ES numatyta, kad pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslauga turi būti teikiama nemokamai arba už pagrįstą įkainį. Lietuvoje pasirinkta alternatyva, kai nustatomas įkainis ir nereikalaujama paslaugos teikti nemokamai. Atsižvelgiant į tai, kad direktyvoje numatyta ir nemokama paslauga, laikytina, kad MĮ pasirinkti kriterijai nustato įkainį, užtikrinantį mokėjimo paslaugų prieinamumą gyventojams, ko ir siekiama direktyvoje.</p> <p><u>Dėl vidutinių įkainių kriterijaus</u></p> <p>Kadangi kredito įstaigų siūlomi krepšeliai skiriasi, dėl to jie nėra visiškai palyginami, darosi vis sudėtingiau objektyviai apskaičiuoti įkainių vidurkį. Tai dar labiau gali išryškėti kintant pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugos apimčiai, jei ji skiriasi nuo įstaigų siūlomų kitų paslaugų krepšelių – sunku įvertinti, koks yra būtent tokios apimtys paslaugos vidutinis įkainis.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad vienas pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugos tikslų yra užtikrinti paslaugų prieinamumą, finansinę įtrauktį, kaip atspirties taškas pirminiams įkainio nustatymui vertinami pigiausi pasiūlymai rinkoje.</p>
---	--